



Lost in translation

Op je bijna-vijftigste nog steeds orgasmes faken op het podium: dat is wat Halina te wachten staat als haar internationale tournee een succes blijkt. Kan iemand haar éven de wijn doorgeven alsjeblieft?

In een broeierig Barcelona begint onze internationale Toneelgroep Amsterdam-tournee van de voorstelling *The Fountainhead*. Met een beetje geluk spelen we dit succesnummer de komende tien jaar. Om mijn realiteit te schetsen: in 2003 speelde ik mijn eerste voorstelling van *Het temmen van de feeks*, in 2013 mijn laatste. Mijn kostuum hing inmiddels compleet versleten rond mijn lijf en moest om de zoveel tijd uitgelegd of ingenomen worden, al naar gelang mijn emotionele staat van zijn en het bijbehorende lichaamsgewicht.

Niet alleen in Rotterdam en Utrecht maar ook in Polen en Avignon zullen we de voorstelling ten tonele brengen. De Nederlandse pers heeft er ook lucht van gekregen dat we een interessant exportproduct zijn, dus reizen er cameraploegen van BNN en *Nieuwsuur* met ons mee. Of we nou in China of Australië spelen, we spreken altijd onze eigen taal. Lichtkranten die boven het decor hangen vertalen onze zinnen, zodat ieder volk op zijn gemak mee kan genieten van onze shows. Een keer speelde ik *La Voix Humaine* (mijn solovoortelling over liefdesverdriet) op een groot internationaal festival en werd half psychotisch van het feit dat ik live werd vertaald in vier talen. Het publiek droeg koptelefoons, maar het geluid stond zo hard dat ik ieder woord kon horen. Het meest absurde vond ik dat alle vier de vertalers mannen waren, die zich compleet inleefden in mijn typisch vrouwelijke personage en haar gestalte probeerden te geven met hun stem. In Barcelona zijn we bloednerveus. Televisieploegen filmen onze generale repetitie, journalisten willen alles weten. In tegenstelling tot in Nederland zijn onze premieërs in de rest van de wereld altijd nationaal nieuws. De voorstelling is nieuw en we beheersen hem nog niet helemaal. In een vreemd land spelen is altijd eng, maar met een stuk als dit, waarin viereneenhalf

uur lang enorm veel wordt gesproken, is het nog lastiger de zaal voor je te winnen. Sexscènes en geweld op het toneel zorgen in andere landen vaak voor opschudding en ik vraag aan onze ondertitelaar hoe hij mijn orgasmes (vier welgeteld) denkt te gaat vertalen in correct Catalaans. Gelukkig verloopt alles voorspoedig en na een paar uur bikkelen, staan we op het terras van het Spaanse theater en kijken uit over de magische stad.

'Klanken die geproduceerd worden tijdens een orgasme zijn universeel, die behoeven geen vertaling,' deelt de aardige ondertitelaar mij op vertrouwelijke toon mee. 'Echt?' Ik geef hem een knuffel en sla nog een plastic glas champagne achterover.

Het publiek komt ons in luidruchtig Spaans bejubelen, maar voor mij betekent dit succes maar een ding: een 48-jarige vrouw die in 2024 ergens in Estland, Letland of Litouwen over de Bühne strompelt en onderwijl opvliegers trotserend, iets probeert uit te beelden dat ze jaren geleden bedacht. Het enige voordeel van dit vooruitzicht is dat ik de komende tien jaar minstens zeven keer per week in de sportschool te vinden zal zijn, uit pure angst om in de toekomst vergeleken te worden met mezelf nu. Hoe vrijt een vrouw van bijna vijftig? Komt zij anders tot een hoogtepunt dan iemand van bijna veertig? Misschien kan ik tegen die tijd een borstlift declareren bij de boekhouder van Toneelgroep Amsterdam.

Een hele fles Spaanse bubbels kan niet voorkomen dat ik de rest van de nacht vergezeld wordt door mijn toekomstige ik. Mijn tegenspeler Ramsey Nasr moet wel twintig grappen maken eer ik in de stemming ben om richting hotel te gaan. Pas als hij al onze sexscènes heeft voorgevoerd als 80-jarige man in een versie waar de film *Amour* bij zou verbleken, ben ik bereid aan zijn arm mee te waggelen richting mijn kamer. ■

**KORT VOOR IK
OP MOET, VRAAG
IK AAN ONZE
ONDETTTELAAR
HOE HIJ MIJN
VIER ORGASMES
DENKT TE GAAT
VERTALEN
IN CORRECT
CATALAANS**